

I. Diskuze

- symboly Vánoc a Velikonoc, zvyky a tradice – proč jsou tradice důležité, jaké se udržují doma
- zaměříme se na symboly štěstí

- ⇒ Symboly života, světla, zdraví, štěstí
 - zelený strom
 - zelená ratolest
 - červené jablko
 - vejce (plné)
 - svíce
 - kynuté pečivo
 - červená barva, pestré tkaniny

Člověk v minulosti byl mnohem více svázán s přírodou, byl na ni odkázán svou obživou. Větší část obyvatelstva se živila zemědělstvím, i řemeslníci měli při své dílně ještě alespoň malé hospodářství. Zemědělská výroba byla velmi primitivní, její výsledky byly zcela závislé na přírodním cyklu, na přízní počasí.

Zemědělcův rok byl rozdělen na cyklus jarních příprav, letních prací, podzimní sklizně a zimního odpočinku. Všechno jeho úsilí směřovalo k úspěšné sklizni, k bohaté úrodě a tím i zabezpečení obživy pro rodinu a čeleď. Dobrý výsledek pojišťoval jednak prací, modlitbami, ale také řadou pověřených magických praktik a obětí, zvyků, obřadů, které se vývojem zformovaly v tradiční výroční obyčeje. Lidé se snažili uhádnout velikost a zdar příští úrody různými věštbami, chránili pole, chlév i stavení proti zlým silám, skutečným či pověřeným.

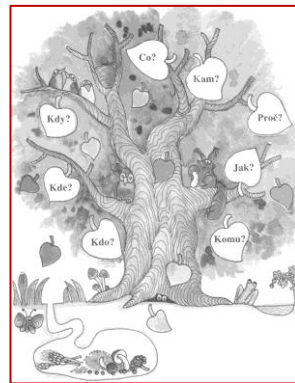
2. list č. 1 + č. 2

Tvoř věty různého druhu k tématu „LIDOVÉ SYMBOLY“. Pomohou ti slova v lístečcích na stromě.
(symbol štěstí – zelený strom)

např. Kde lidé uschovali šupinu?
Proč lidé věřili, že jmelí má tajemnou moc?

⇒ Uveď recept na kynuté těsto a popiš postup práce.
(symbol štěstí – kynuté pečivo)
- recepty maminek, babiček

Do cedulky na domečku žáci napíší pojem – např. šupina.
Do dolní části domečku doplní informace, které si o daném lidovém symbolu zjistili.

Rybí šupiny nebo mince neodmyslitelně patří na štědrovečerní stůl pod talíř. Lidé věřili, že mince či rybí šupina pod talířem přinese více peněz do nadcházejícího roku. V 19. století patrně rybí šupina nahrazuje doposud využívanou minci. Uvádí se, že po štědrovečerní večeři by se měla šupina či mince vložit do peněženky, kde by měla zůstat po celý nadcházející rok.

Jedna z tradic také uvádí, že pod talíř by se měly dát hned tři rybí šupiny a nechat se tam přes noc. Druhý den se na ně podíváme. Pokud uschnou a scvrknou se, znamená to, že následující rok bude v oblasti financí nešťastný. Pokud ale zůstanou slizké a nescvrknou se, tak to znamená, že následující rok budete mít hodně peněz.

Jmelí

Této věčně zelené rostliny si povšimli již naši předkové. Připadala jim tajemná - vždyť roste vysoko v korunách stromů a její plody, bílé bobule, se podobají perlám a dozrávají právě v prosinci. A protože bylo tajemné, mělo mít i kouzelné účinky. Věřilo se tedy, že chrání před ohněm a zavěšovalo se do domů, aby bránilo v přístupu čarodějnicím a zlým duchům. Věřilo se, že **přináší štěstí stejně jako podkova nebo čtyřlístek**. Zvláštní na jmelí je i to, že dozrává v prosinci, kdy nekvete a nedozrává téměř nic.